

Italien

Medlemsstaternas lagstiftning - Italien

Här hittar du information om rättssystemet i Italien.

Rättskällor

Som i alla moderna demokratier grundas även Italiens politiska system på en maktuppdelning mellan en lagstiftande, en verkställande och en dömande makt.

Italienska rättskällor tillhandahålls vanligen av den lagstiftande makten och genomförs av den verkställande makten. Den dömande makten griper in när lagar bryts.

Typer av rättsliga instrument – beskrivning

De italienska rättskällorna är (rangordnade efter betydelse):

- Grundlagen
- Lagar (lagar stiftade av parlamentet, regionala lagar)
- Förordningar
- Sedvanerätt

En folkomröstning kan vara en rättskälla om den leder till att en tidigare lag upphävs (avskaffas).

Lagar kan tolkas på olika sätt och rättspraxis kan påverka senare avgöranden. Rättspraxisen är dock inte strikt bindande eftersom Italien har ett civilrättsligt rättssystem där positiv skriven rätt är det huvudsakliga rättesnöret.

Grundlagen är den främsta rättskällan och kan endast ändras genom ett särskilt förfarande som är mer komplicerat än det som krävs för att ändra vanliga lagar.

Parlamentets lagar är resultatet av den undre kammarens ("camera dei deputati") och den övre kammaren ("senato") överväganden och lagarna måste verkställas och följas i hela Italien. Detta gäller inte för särskilda lagar som har antagits för särskilda territorier eller händelser, till exempel jordbävningar.

Regionala lagar är giltiga endast i den region som lagen omfattar och gäller endast för särskilda rättsfrågor.

I vissa fall kan regionala lagar integreras med statliga lagar (om sådana finns på området i fråga) eller vara exklusiva (när det inte finns någon nationell förordning). Detta gäller för handel, utbildning, vetenskaplig forskning, idrott, hamnar och flygplatser, arbetssäkerhet och kulturföremål.

Förordningar är underordnade rättsinstrument med bestämmelser om hur lagarna (nationella och regionala) ska genomföras.

Rättsreglernas hierarki

Det italienska rättssystemet följer internationella regler och gemenskapens regler, både sedvanerätt och skriven rätt.

Det finns en hierarki för rättskällorna. I enlighet med rättstatsprincipen får en lag inte strida mot grundlagen och lagar har företräde framför underordnade rättsakter.

Institutionell ram

Institutioner ansvariga för antagandet av rättsregler

Den lagstiftande makten ligger i normala fall hos Italiens parlament och de regionala råden.

Under speciella förhållanden kan regeringen anta lagar (som parlamentet sedan måste bekräfta eller ändra). Detta kan göras i brådskande fall eller när parlamentet har delegerat den befogenheten.

Förordningar läggs vanligtvis fram av regeringen eller de regionala råden och innehåller bestämmelser om hur lagar ska tillämpas.

Beslutsprocess

Det normala förfarandet för att anta en lag består av tre faser:

- Initiativtagande: regeringen, alla ledamöter i parlamentet, väljargrupper (medborgare), regionala råd och vissa institutioner får ta initiativ till en lag.
- Diskussioner och omröstning: detta kan göras på många olika sätt beroende på parlamentets interna regler.
- Utfärdande och offentliggörande: Republiken Italiens president kungör lagen och den offentliggörs i den officiella tidningen.

Rättsdatabaser

📄 [Projektet Normattiva](#) lanserades i mars 2010 med syftet att främja datorisering och klassificering av gällande nationella och regionala bestämmelser för de offentliga förvaltningarna, underlätta för medborgare att kostnadsfritt söka och konsultera dessa instrument och för att göra det möjligt att granska lagstiftningen (vilket är ett ansvar för premiärministerns kansli, senaten och undre kammaren).

Dokumenterna i databasen "Normattiva" kan läsas i tre former:

- Den ursprungliga versionen som offentliggjordes i Italiens officiella tidning.
- Den version som är i kraft och som gäller när databasen konsulteras.
- Den version som var i kraft vid ett visst datum som anges av användaren.

När databasen är fullständig ska den innehålla all nationell lagstiftning i form av numrerade rättsakter (lagar, dekret, lagstiftningsdekret och andra numrerade rättsakter).

För närvarande innehåller databasen cirka 75 000 rättsakter som har antagits under eller efter 1946.

Den omfattar inte ministerförordningar.

Projektet är fortfarande under utveckling. I framtiden

- ska det vara möjligt att navigera i hela databasen via dynamiska länkar från en ändrad bestämmelse till den relevanta artikeln i nästa ändringsakt,
- ska sökfunktionen uppgraderas och omfatta sökningar efter "koncept" samt efter semantiska kategorier,
- ska all offentliggjord lagstiftning från när Italien var ett kungarike (1861–1946) iordningställas och tillgängliggöras,
- ska databasen innehålla länkar till alla andra offentliga rättsdatabaser, till att börja med databaser som innehåller regional lagstiftning och gemenskapslagstiftning.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 18/06/2018